

hem achterover, met ontzettende macht. De woorden stikten in zijn borst.

Nog hoorde hij, als een verre echo, soezen en bruisen, verwarde woorden, zonder zin.

Hugo opende langzaam zijn oogen en keek verwonderd rond. Waar was hij? De wanden en de zoldering schenen hem ontzettend groot en ver af, en toch voelde hij zich als samengegroeid met de plaats waar hij lag. Zweefde hij niet in 't ruime? Hij was zoo licht. Toen krompen de muren en verlaagde de zoldering en kijk nu, 't werd Hugo's eigen kamerken waar hij lag in zijn bed. 't Was volop dag; daár stond zijn waschtafel, en ginder hingen zijn kleeren en zat daar niet, wel ja, dat was zijn moeder.

Moeder stond recht:

— „Hugo, mijn jongen! . . .”

— „Moeder,” zei hij.

— „Herkende mij, Hugo?”

Hij begreep niet, maar voelde nu plots, bij 't zich willen verroeren, hoe loodzwaar zijn beenen waren gezwollen, en hoe gloeiend heet, onverdragelijk heet en dik omwonden. En zijn armen, toen hij zijn armen bekeek, zag hij hoe ze waren blauwgevekt en bloederig geschramd. En wat lag daar op zijn hoofd!

Zijn gedachten wervelden rond en vagelijk werd Hugo zich nu bewust van een vreemde wereld vol ontzettend wild leven en van een geweldigen strijd. . . .

— „Hugo, sprak moeder, ge hebt heete koorts en gehad, en leelijk geïld en gewoeld. . . . We hebben pleisters moeten leggen op uw braaien en ijs op uw hoofd.”

Koorts en IJlen? peinsde Hugo en nu warden al zijn gedachten wild vreemd dooreen, om al wat hij gezien en gehoord had.

— „Hugo, mijn jongen, herkende mij nu?”

Hugo deed flauwekes teeken van ja.

— „Dan zult ge al gauw weer gezond zijn, mijn jongen, en spoedig genezen.”

Gezond zijn, genezen? Met stukken en brokken kwam het allemaal terug in zijn bewustzijn, wat hij zoo heerlijk sterk had doorleefd en wat op het punt was geweest te gebeuren. Nu begreep hij er niets meer van en vroeg zich af of het werkelijkheid was of een loutere droom.

Lier, Nov. 1909.

GERARD VAN ECKEREN, „Guillepon frères”, De Roman van een winkeljuffrouw, Amsterdam, P. N. van Kampen en Zoon, zonder jaartal.

„Leipzig 1903, Baarn 1908/9” staat op bl. 286, onder den laatsten regel van dezen roman. En nu ik het boek ook tot aan die namen en datums toe gelezen heb, houd ik het er voor, dat de heer van Eckeren er indertijd in Leipzig niet alleen aan begonnen, maar er toen al een flink stuk mee gevorderd is. Dat vervolgens evenwel zijn belangstelling verflauwde, zoodat hij het met ijver en toewijding begonnen werk eenige jaren liet liggen. Maar ten slotte zal hij dit toch zonde en jammer zijn gaan vinden. En daarom, in 1908/9, na de voltooiing en het succes van zijn „Ida Westerman”, heeft hij het oude manuscript maar weer eens opgeschommeld, het opnieuw onder handen genomen, en het eindelijk afgemaakt, niet waar?

Tegen deze manier van werken als zoodanig is absoluut niets in te brengen. Bijna alle artiesten laten wel eens een ondernomen werk in de steek, somtijds voor goed, somtijds ook om er, dikwijls veel later, weer aan door te gaan. Er zijn meesterstukken in de wereldliteratuur die, met élan begonnen, lange jaren verwaarloosd, in een hoek geschoven, onder de stof gelegen hebben, om ten slotte toch weer te voorschijn gehaald en schitterend voltooid te worden. Doch de auteurs dezer meesterstukken waren dan ook altijd kunstenaars van den eersten rang. Zij schreven ten eerste nooit dan wanneer zij het om-zoo-te-zeggen niet laten konden, wanneer een of ander idee, een of ander visioen, hen zoo begon te beklemmen, dat zij het wel van zich afzetten, zich er van bevrijden móesten. Verloren zij desondanks, onder het werken, hetzij door een innerlijke verandering, hetzij ten gevolge van de „omstandigheden”, die sterke visie op hun onderwerp, dan staakten zij den arbeid, om dien